

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **finanse i rachunkowość**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Politechnika Rzeszowska**

Data przeprowadzenia wizytacji: **15-18 listopada 2019 r.**

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	7
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	11
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	13
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	15
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	16
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	18
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	20
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	23
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	24
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	25
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

1. Przewodniczący: prof. dr hab. Stefan Wrzosek, członek PKA

członkowie:

2. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA

3. dr hab. Jakub Brdulak, członek PKA,

4. mgr Mateusz Prucnal, ekspert PKA reprezentujący pracodawców,

5. Dominik Leżański, ekspert PKA reprezentujący studentów,

6. mgr Tomasz Kocoł, sekretarz Zespołu Oceniającego PKA.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Politechnice Rzeszowskiej została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Poprzednia ocena jakości kształcenia na tym kierunku studiów została przeprowadzona w roku akademickim 2013/2014, zakończyła się przyznaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 213/2014 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 maja 2014 r.), lecz dotyczyła tylko studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego (ZO PKA) z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Ekonomia i finanse	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 – 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	480 godzin (trzy miesiące, 12 tygodni) – 12 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- rachunkowość i controlling - finanse przedsiębiorstw i instytucji	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	67	51
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1470	1110
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	63-64 ECTS zależnie od specjalności	49 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	87 ECTS	87 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	69 ECTS	69 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

W sformułowaniu misji Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza wyeksponowano zamiar budowania pozycji uczelni tak w wymiarze regionalnym, jak i globalnym, rozwój badań naukowych i działalności dydaktycznej, opieranie oferty dydaktycznej na badaniach naukowych i potrzebach rynku pracy. Wyraźnie przy tym zaznaczono korzystanie w pracy koncepcyjnej dotyczącej oferty dydaktycznej ze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, bez ograniczania profilu tej działalności, a więc listy możliwych kierunków studiów. Misja i strategia Wydziału Zarządzania bardziej niż uczelniana akcentuje działalność naukową, charakter środowiska naukowego i współpracę z otoczeniem. Koncepcja kształcenia na studiach drugiego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* (profil praktyczny) powstała niedawno i została wdrożona dopiero z początkiem bieżącego roku akademickiego. Niewątpliwie dobrze przystaje ona do ustaleń misji i strategii Politechniki i Wydziału. Jest według uchwały Senatu powiązana z procesami i wynikami badań naukowych tylko w dyscyplinie *ekonomia i finanse*, lecz opis efektów uczenia się i program studiów wskazuje, że w istotnym stopniu powiązanie to występuje także z innymi dyscyplinami, w tym zwłaszcza *naukami o zarządzaniu i jakości*. W znacznym stopniu dotyczy to też badań naukowych prowadzonych w Politechnice Rzeszowskiej na Wydziale Zarządzania, które to badania wykraczają poza dyscyplinę *ekonomia i finanse*. Rekomenduje się więc rozważenie możliwości przyporządkowania kierunku do dyscypliny wiodącej i uzupełniających. Badania są rozbudowane, prowadzone intensywnie i z dobrymi rezultatami, o czym świadczą publikacje naukowe i kategoria B przyznana Wydziałowi. Koncepcja kształcenia jest dobrze powiązana z tymi badaniami oraz powiązana z potrzebami otoczenia, w tym zwłaszcza rynku pracy. Na etapie formułowania koncepcji kształcenia i programu studiów korzystano z opracowań instytucji badających rynek pracy i z opinii potencjalnych pracodawców. Dotyczy to m. in. Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Podkarpackiego Klubu Biznesu i Rady Biznesu utworzonej przy Wydziale Zarządzania. Koncepcję i podstawowe elementy programu studiów opiniował Samorząd Studencki.

1.2. Efekty uczenia się uwzględniają aktualny stan wiedzy z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse, ale także nauk o zarządzaniu i jakości, czy innych z nauk społecznych. Sposób ich sformułowania odpowiada przyjętemu dla kierunku profilowi praktycznemu przewidując przekazanie absolwentom zakresu wiedzy o charakterze praktycznym oraz nabycie umiejętności zawodowych odpowiadających wymaganiom współczesnego rynku pracy.

Dla ocenianego kierunku studiów określono 8 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności oraz 7 w zakresie kompetencji społecznych. Zwraca w szczególności uwagę odpowiednie dla profilu praktycznego rozwinięcie w ujęciu ilościowym efektów w zakresie umiejętności. Efekty w zakresie wiedzy zakładają jej przekazywanie w stopniu pogłębionym. Efekty w zakresie umiejętności zakładają nabycie przez absolwenta zdolności do wykorzystania posiadanej wiedzy do rozwiązywania problemów i wykonywania zadań związanych z jego działalnością zawodową, umiejętność komunikowania się w zakresie specjalistycznej tematyki i kierowania pracami zespołowymi. Efekty w zakresie kompetencji społecznych zakładają nabycie zdolności do krytycznej

oceny informacji i rozwiązywania problemów, udziału w przedsięwzięciach społecznych, zdolności przedsiębiorczych, odpowiedzialności społecznej.

Zakresy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określone w kierunkowych efektach uczenia się odpowiadają charakterystykom przyjętym w Polskiej Ramie Kwalifikacji. W grupie efektów dotyczących kształtowania umiejętności uwzględniono umiejętność posługiwania się przez absolwentów językiem obcym na poziomie B2+ ESOKJ.

Przedmiotowe efekty uczenia się są ujęte w sylabusach. Są one sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty przedmiotowe są odpowiednio uszczegółowione i powiązane z efektami kierunkowymi i tworzą łącznie wspólny system określający zakres kwalifikacji zawodowych.

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia w wyniku realizacji procesu kształcenia. Zostały one sformułowane w oparciu o terminologię odpowiadającą dyscyplinie nauki, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Jednocześnie powinny być one zrozumiałe dla studentów i interesariuszy zewnętrznych. Poprawny merytorycznie i przejrzysty sposób sformułowania efektów uczenia się pozwala na stworzenie systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez uczestników procesu kształcenia i absolwentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 13(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i program studiów są zgodne ze strategią Politechniki i Wydziału, a także odpowiadają potrzebom rynku pracy. Wiążą się też bez zastrzeżeń z dyscypliną naukową *ekonomia i finanse*, ale zastrzeżenie budzi przypisanie kierunku studiów tylko do jednej dyscypliny, gdyż program kształcenia obejmuje także efekty uczenia się i przedmioty związane z innymi dyscyplinami.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się zostały opracowane zgodnie z zasadami określonymi dla 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Tworzą one spójny pod względem treści system nakierowany na realizację przyjętych przez jednostkę prowadzącą oceniany kierunek studiów celów i koncepcji kształcenia. Efekty uczenia się odpowiadają praktycznemu profilowi studiów. Są one kompletne, spójne i opisane w sposób zrozumiały dla ich adresatów. Pozwalają na opracowanie na ich podstawie systemu weryfikacji osiągnięć studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

³W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Treści programowe ujęte w sylabusach odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i metodyki badawczej w dyscyplinie ekonomia i finanse. Są one dostosowane do założonych efektów uczenia się. Program kształcenia obejmuje także przedmioty z zakresu zarządzania, prawa, informatyki, nauk humanistycznych. Treści programowe są zgodne z zakresami działalności naukowo-badawczej pracowników Wydziału.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów składa się z dwóch grup przedmiotów: przedmiotów ogólnych, obowiązkowych dla wszystkich studentów oraz przedmiotów składających się na specjalności. Treści programowe ujęte w ramach tej grupy przedmiotów zawierają kompleksowy zasób pogłębionej wiedzy oraz służą kształtowaniu umiejętności związanych z jej zastosowaniem w praktyce.

Program kształcenia na studiach drugiego stopnia oferuje dwie specjalności (identyczne dla studiów stacjonarnych niestacjonarnych): rachunkowość i controlling oraz finanse przedsiębiorstw i instytucji. Specjalności te odpowiadają dyscyplinie nauki, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Treści programowe w takim ujęciu obejmują kompleksowy i spójny zasób wiedzy z zakresu ekonomii i finansów, są specyficzne dla programu ocenianego kierunku i pozwalają na realizację przyjętych efektów uczenia się.

2.2. Studia drugiego stopnia trwają cztery semestry. Łączna liczba punktów ECTS ujęta w programie studiów wynosi 120. Kalkulacja nakładu pracy związanego z realizacją efektów uczenia się została dokonana z zastosowaniem przelicznika - jeden punkt ECTS odzwierciedla około 25 godzin pracy (kontaktowych oraz pracy samodzielnej studenta). Do poszczególnych przedmiotów przypisanych zostało od 1 do 5 punktów ECTS w zależności od nakładu pracy potrzebnego na osiągnięcie związanych z nimi efektów uczenia się. Wyjątkiem są: język obcy, do którego przypisano 6 punktów, praktyki zawodowe (12 punktów), seminarium magisterskie (4 punkty), praca magisterska (20 punktów ECTS). Zajęcia w semestrze zimowym na studiach stacjonarnych drugiego stopnia (jeden rocznik) odbywają się od poniedziałku do czwartku z różnym rozkładem w trakcie poszczególnych dni. Rozpoczynają się nie wcześniej niż o godzinie 8.45, ale niektóre kończą się dopiero o godzinie 20.45. Wydaje się, że zajęcia o tak późnej porze mogą nie sprzyjać zachowaniu niezbędnej higieny pracy umysłowej. Zajęcia z danego przedmiotu prowadzone są w blokach dwugodzinnych, a między blokami występuje 15-minutowa przerwa.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych prowadzone są w ramach 13 zjazdów w semestrze odbywających się w soboty i niedziele, a niekiedy tylko w jeden z tych dni. Zajęcia odbywają się z reguły od godziny 8.30 do godziny 18.35. Najczęściej każdy z przedmiotów jest prowadzony w bloku obejmującym trzy godziny lekcyjne. Pomiedzy tymi blokami jest 5-minutowa przerwa, co nie sprzyja higienie pracy umysłowej.

Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów wynosi na studiach stacjonarnych 1470, a na studiach niestacjonarnych 1110. Na studiach stacjonarnych student musi uzyskać w ramach tych zajęć, w zależności od specjalności, 63-64 punktów ECTS, a na studiach niestacjonarnych 49 punktów ECTS.

Przyjęta przez jednostkę łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych jest odpowiednia z punktu widzenia możliwości osiągnięcia efektów uczenia się, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Także dla poszczególnych przedmiotów przyjęto liczbę godzin zajęć pozwalającą na osiągnięcia przyjętych dla nich efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS dla zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów jest zgodna z wymaganiami.

Program studiów drugiego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość ma identyczną i prawidłową sekwencję przedmiotów dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, projektów, seminariów, lektoratów oraz praktyk zawodowych. Na studiach stacjonarnych udział zajęć w formie wykładów wynosi 28% łącznej liczby godzin zajęć dydaktycznych (z praktykami), a na studiach niestacjonarnych 21%. Pozostałe przypadają na godziny zajęć dydaktycznych prowadzonych w formie ćwiczeń, laboratoriów, projektów i seminariów magisterskich oraz praktyk zawodowych. Zastosowanie takich proporcji form zajęć dydaktycznych umożliwia uzyskanie zakładanych efektów uczenia się i zapewnia aktywny udział studentów w tych zajęciach. Zajęcia odbywają się w grupach dostosowanych liczebnością do ich formy, przez co możliwe jest także stosowanie aktywnych metod nauczania.

Program kształcenia realizowany na studiach drugiego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość stwarza studentom możliwość wyboru specjalności oraz seminarium magisterskiego. Rozwiązanie takie pozwala studentom na elastyczne ustalanie własnej ścieżki kształcenia uwzględniającej ich zainteresowania naukowe i plany zawodowe. Łączny wymiar zajęć do wyboru, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, wyrażony w punktach ECTS wynosi 69, co oznacza, że realizowany jest wymóg przyporządkowania tego typu zajęciom co najmniej 30% łącznej liczby punktów ECTS.

Program kształcenia obejmuje przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne. Zaliczono do nich 6 przedmiotów z zakresu finansów i rachunkowości, język obcy specjalistyczny, praktykę zawodową, seminarium magisterskie. Łącznie przypada na te przedmioty 87 ECTS, co oznacza spełnienie wymogu określającego ich udział w ogólnej liczbie punktów ECTS na co najmniej 50%.

Program studiów obejmuje naukę języka obcego specjalistycznego. Na studiach stacjonarnych lektorat jest prowadzony w ramach trzech pierwszych semestrów w łącznym wymiarze 45 godzin, a na studiach niestacjonarnych obejmuje 36 godzin. Na ocenianym kierunku studiów nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2.3. Na ocenianym kierunku studiów stosowane są zróżnicowane metody kształcenia. Są one dostosowane do formy zajęć, treści kształcenia oraz założonych efektów uczenia się. Wykłady prowadzone są z zastosowaniem metod werbalnych i interaktywnych zapewniających przekaz wiedzy i kształtowanie umiejętności. Do prowadzenia ćwiczeń stosuje się metody nastawione na aktywne włączenie studentów w proces realizacji zajęć i pozwalające na osiąganie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Do metod stosowanych na ćwiczeniach i laboratoriach należą: ćwiczenia problemowe, ćwiczenia rachunkowe, zadania praktyczne, warsztat, samodzielne prezentacje studentów, realizacja zleconego zadania, obserwacja wykonawstwa, gra dydaktyczna, projekty indywidualne i zespołowe, konwersacja, dyskusja problemowa, burza mózgów, studium przypadku. Tak szeroki zestaw stosowanych metod dydaktycznych i ich właściwy dobór do poszczególnych zajęć sprzyja realizacji założonych efektów uczenia się.

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów są różnorodne, dobrze dobrane i pozwalają na osiąganie efektów uczenia się, w tym na kształtowanie praktycznych umiejętności studentów odnoszących się do docelowego segmentu rynku pracy. Studenci uzyskują również

kompetencje społeczne założone w efektach uczenia się. Metody dydaktyczne stosowane w ramach lektoratów języka obcego pozwalają studentom na opanowanie znajomości języka obcego na poziomie biegłości B2+ oraz umiejętności posługiwania się językiem specjalistycznym z zakresu finansów i rachunkowości.

Regulamin studiów Politechniki Rzeszowskiej stwarza studentom osiągającym wybitne wyniki w nauce możliwość studiowania według indywidualnego programu studiów. Natomiast studenci znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej bądź osiągający wybitne wyniki sportowe, uczestniczący w prowadzeniu badań naukowych, zaangażowani w działalność samorządową mają możliwość ubiegania się o studiowanie według indywidualnej organizacji toku studiów.

Przepisy wewnętrzne obowiązujące w Uczelni oraz wynikające z nich rozwiązania organizacyjne uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnością związane z udziałem w zajęciach dydaktycznych przez stosowanie różnych form wsparcia. Wskazane rozwiązania i przedsięwzięcia pozwalają na odpowiednie dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb poszczególnych osób i ich grup.

2.4 Studenci mają obowiązek odbycia praktyk studenckich. W tym celu Uczelnia wprowadziła dla każdego z kierunków specjalną zakładkę na swojej stronie internetowej. Można na niej znaleźć następujące załączniki dotyczące praktyk zawodowych: zarządzenie rektora, skierowanie, porozumienie z pracodawcą, cele i ramowy program oraz raport. Dodatkowo studenci kierunku finanse i rachunkowość na stronie internetowej znajdą opisaną ścieżkę „krok po kroku”, która pozwoli im zapoznać się ze szczegółowymi informacjami na temat: całego procesu, głównych celów, wyboru miejsca odbywania praktyki oraz warunków zaliczenia. Tak opracowany system pozwala w pełni zapoznać studentów z zakresem ich praw i obowiązków. Władze Wydziału Zarządzania powołały również kierunkowych kierowników praktyk o odpowiednich kompetencjach, aby w razie wątpliwości studenci mogli uzyskać odpowiedzi na pytania oraz zapoznać się z listą firm i instytucji, które zdecydowały się nawiązać współpracę z Uczelnią. Z § 2 Zarządzenia Rektora PRz w sprawie zasad organizacji praktyk dla studentów Politechniki Rzeszowskiej wynika, że ich celem jest poznanie specyfiki pracy, poszerzenie wiedzy i wykształcenie umiejętności praktycznego jej zastosowania, poznanie własnych możliwości na rynku pracy, doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania oraz nawiązanie kontaktów zawodowych. Szczegółowe zasady odbywania praktyk studenckich określa dokument nazwany „Cele i ramowy program praktyk studenckich na kierunku finanse i rachunkowość”.

Praktyki trwają 3 miesiące i realizowane są w III i IV semestrze. W programie kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość II stopnia zaplanowano 480 godzin praktyk, czyli są w odpowiednim wymiarze. Są poprawnie one umieszczone w programie studiów. Przyjęte dla nich efekty uczenia się dobrze rozwijają efekty kierunkowe. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że przedstawiciele pracodawców stwierdzili, że zaproponowana liczba godzin jest adekwatna i pozwala na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych w pracy zawodowej.

Student dokonuje wyboru miejsca odbywania praktyk przy uwzględnieniu założeń i zasad zawartych w dokumencie „Cele i ramowy program praktyk studenckich na kierunku finanse i rachunkowość” oraz po uzyskaniu zgody kierownika praktyk studenckich. Z przedstawionych dokumentów wynika, że Wydział Zarządzania PRz posiada 118 porozumień związanych, które regulują zasady współpracy pomiędzy Uczelnią, a instytucją przyjmującą studentów na praktykę zawodową. Określają one również obowiązki każdej ze stron. Warto podkreślić, że studenci mogą również zaproponować instytucję lub

firmę ze swojej rodzinnej miejscowości. Wówczas kierownicy praktyk nawiązują kontakt z zaproponowanym podmiotem i po pozytywnej weryfikacji podpisywane są porozumienia.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań wskazanych w ustalonym programie. Po ich zakończeniu student jest zobowiązany dostarczyć zaświadczenie zakładu pracy o odbyciu praktyki oraz ocenę praktykanta wystawioną przez opiekuna. Na podstawie dokumentacji i rozmowy Kierownik praktyk ocenia realizację efektów uczenia się i wystawia ostateczną ocenę. Studenci wizytowanego kierunku na Politechnice Rzeszowskiej mają również możliwość ubiegania się o zwolnienie z odbywania praktyki zawodowej na podstawie pracy zawodowej. Organizowany jest wówczas egzamin przed komisją, który ma zweryfikować, czy student osiągnął założone efekty uczenia się. Warto podkreślić, że to rozwiązanie zostało wprowadzone w obecnym roku akademickim i nie było jeszcze tego typu przypadku. Kierownicy praktyk w trakcie rozmowy z zespołem oceniającym PKA poinformowali również, że prowadzą systematyczny monitoring realizacji programu kształcenia przez studentów. Najczęściej odbywa się on w formie rozmów telefonicznych z opiekunami ze strony miejsca pracy.

2.5. Podstawę rozplanowania roku akademickiego w Uczelni stanowi jego organizacja ustalana przez Rektora. Obejmuje ona okresy zajęć dydaktycznych, sesji egzaminacyjnych oraz okresy wolne od zajęć i odpowiada standardom stosowanym w szkolnictwie wyższym.

Plany zajęć na ocenianym kierunku uwzględniają odpowiednie rozłożenie obciążeń w trakcie całych studiów. W trakcie pierwszego semestru występuje mniejsze obciążenie studentów poprzez ujęcie w planach mniejszej liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału studenta i nauczyciela akademickiego. Mniejsze obciążenie występuje również w ostatnim semestrze studiów ze względu na zakładane większe obciążenie studentów przygotowaniem pracy magisterskiej. Pomimo tych różnic w rozłożeniu nakładu czasu pracy studenta pomiędzy udział w zajęciach i pracę własną łączny nakład pracy studentów jest rozłożony w trakcie całych studiów w miarę równomiernie.

Rozplanowanie zajęć w trakcie całych studiów oraz w poszczególnych semestrach jest prawidłowe. Odpowiedni czas przewidziany jest także na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się w aspekcie realizacji założonych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe realizowane na ocenianym kierunku odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i praktyki w zakresie dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Treści te są ujęte w sylabusach w odpowiednio rozwiniętej formie, wsparte właściwie dobraną literaturą przedmiotu. Zarówno treści programowe, jak i czas przeznaczony na studia pozwalają na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. W szczególności wymiar zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich jest właściwy.

Struktura programu kształcenia z punktu widzenia wymiaru czasowego przyjętego dla poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia oraz sekwencji ich realizacji jest prawidłowa. Formy prowadzonych zajęć są zróżnicowane i dostosowane do charakteru przedmiotów. Studenci mają

możliwość wyboru zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym 30% łącznej liczby punktów ECTS dla całych studiów. Program studiów przewiduje naukę języka obcego.

W sylabusach przedmiotów wskazano odpowiednio dobrane metody kształcenia. Pozwalają one na realizację założonych efektów uczenia się, w szczególności na kształtowanie umiejętności o charakterze praktycznym. Studenci wykonują szereg zadań w ramach pracy własnej, co pozwala na kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy i aktywności w procesie uczenia się.

Na studiach II stopnia kierunku finanse i rachunkowość Politechniki Rzeszowskiej funkcjonuje również system studenckich praktyk zawodowych, który z uwagi na praktyczny profil jest rozbudowany do 480 godzin i trwa 3 miesiące. Systematyczna współpraca ze sprawdzonymi w poprzednich latach przedstawicielami rynku pracy daje pewność dobrze realizowanych zajęć. Władze Wydziału Zarządzanie szczegółowo opracowały dokumentację dla wizytowanego kierunku, która określa przebieg praktyki oraz sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1. Warunki i tryb rekrutacji kandydatów na studia określają Uchwały Senatu Politechniki Rzeszowskiej. Rekrutacja kandydatów na studia drugiego stopnia prowadzona jest w formie postępowania konkursowego. O przyjęciu decyduje liczba punktów ustalona na podstawie oceny na dyplomie, zgodności osiągniętych efektów uczenia się oraz średniej z toku studiów pierwszego stopnia. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne. Warunki przyjmowania kandydatów na studia są przejrzyste, zapewniają bezstronność postępowania i równe szanse w podjęciu studiów. Jednocześnie umożliwiają one selektywny dobór kandydatów w oparciu o posiadaną przez nich wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach odpowiedniego stopnia.

Uczelnia określiła warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Regulacje te zapewniają prawidłową identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się przyjętych dla kierunku finanse i rachunkowość.

Przenoszenie efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni dokonywane jest w oparciu o Regulamin Studiów i Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów. Regulacje te stwarzają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz zaliczenia ich w ramach programu studiów realizowanego na ocenianym kierunku.

Proces dyplomowania opiera się na zasadach i procedurach określonych w ogólnym zarysie w Regulaminie studiów wyższych. Ich uszczegółowienia na Wydziale Zarządzania dokonano w formie określenia wytycznych w zakresie zasad, warunków i trybu dyplomowania. Regulacje te określają

w szczególności wymogi merytoryczne i redakcyjne stawiane pracom dyplomowym, zasady edytowania tekstu, zasady recenzowania prac. Wszystkie prace dyplomowe podlegają weryfikacji w systemie antyplagiatowym. Na studiach drugiego stopnia realizowany jest dopiero pierwszy semestr kształcenia i nie było w związku z tym prac dyplomowych.

3.2. Ogólne zasady dokonywania weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się określa Regulamin studiów wyższych. Procedura weryfikacji obejmuje trzy podstawowe etapy: okres trwania zajęć, na zakończenie każdego z semestrów oraz na koniec cyklu kształcenia.

Weryfikacja efektów uczenia się ma charakter ciągły. W trakcie zajęć dydaktycznych dokonywana jest ona w oparciu o aktywność studenta oraz oceny wykonywanych przez niego prac przejściowych. Zaliczeniu podlegają wszystkie formy zajęć danego przedmiotu. Metody weryfikacji efektów uczenia się określone są w kartach przedmiotów. Kryteria zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób wystawienia oceny końcowej i warunki dopuszczenia do egzaminu ustala prowadzący zajęcia. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w oparciu o metody dostosowane do rodzaju przedmiotu i formy zajęć. Ocenianie jest zgodne z zasadami bezstronności, rzetelności i przejrzystości, porównywalności i wiarygodności. Uzyskane przez studentów oceny z zaliczeń i egzaminów wprowadzane są do systemu USOS i w ten sposób udostępniane studentom.

Poprzez USOS studenci mają zapewniony dostęp do informacji na temat ocen uzyskanych z zaliczeń i egzaminów końcowych. Informacje na temat ocen prac przejściowych są dostępne dla nich bezpośrednio u prowadzących zajęcia. W przypadku sytuacji konfliktowych studenci na zasadach określonych w Regulaminie studiów mogą występować o komisyjne sprawdzenie ich.

Uzyskanie pozytywnych ocen końcowych ze wszystkich przedmiotów ujętych w planie studiów w danym semestrze jest podstawą jego zaliczenia. Student ma obowiązek zaliczenia do końca studiów wszystkich zajęć oraz praktyk zawodowych, a ostatnim etapem osiągnięcia przez niego założonych efektów uczenia się jest egzamin dyplomowy.

Określone w Regulaminie Studiów i innych aktach wewnętrznych rozwiązania zapewniają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia przestrzegają zasad bezstronności wystawiania ocen oraz dbają o przejrzystość procesu weryfikacji efektów uczenia się.

3.3. Na ocenianym kierunku nie było jeszcze w momencie wizytacji prac przejściowych, projektów, prac zaliczeniowych bądź egzaminacyjnych. Nie było również absolwentów. W związku z tym nie było możliwości oceny tematyki tych prac.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Tryb i warunki rekrutacji kandydatów na studia drugiego stopnia pozwalają na ich selekcję z punktu widzenia możliwości realizacji efektów uczenia przyjętych dla tego poziomu studiów. Zapewniają one równoprawne traktowanie wszystkich osób.

Uczelnia wprowadziła regulacje umożliwiające identyfikację i ocenę efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego. Prawidłowo skonstruowane i stosowane są zasady zaliczenia

efektów uczenia się zrealizowanych przez studentów w przypadku przeniesienia z innej uczelni bądź odbycia części studiów w uczelni zagranicznej.

System dyplomowania zapewnia dostosowanie tematów prac dyplomowych do dyscypliny naukowej, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Nie było jeszcze prac na tym poziomie studiów. Zasady weryfikacji i oceny efektów uczenia się zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów. Studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach oceny prac i etapów kształcenia. W przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych mogą występować o komisijną weryfikację swoich postępów w nauce.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody weryfikacji i oceny osiągniętych przez studentów efektów uczenia są określone w sylabusach i podane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości studentów. Pozwalają one na realizację zakładanych celów i właściwy przebieg procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Wydział Zarządzania zatrudnia 151 nauczycieli akademickich: 9 profesorów, 22 doktorów habilitowanych, 94 doktorów i 26 magistrów. Obsada zajęć na kierunku *finanse i rachunkowość, II stopień* liczy obecnie (1 semestr studiów) 3 profesorów, 3 doktorów habilitowanych i 15 doktorów – w sumie 21 osób. Jest to szeroki zespół o różnorodnych kompetencjach związanych z realizowanymi zajęciami. Duża część pracowników posiada również odpowiednie doświadczenie zawodowe uzyskane poza uczelniami, zwłaszcza w zakresie finansów i rachunkowości przedsiębiorstw i instytucji samorządowych oraz zarządzania. W szczególności dotyczy to osób ze stopniem magistra, co potwierdziło spotkanie ZO PKA z kadrą oraz spotkanie z Radą Biznesu. Obciążenie nauczycieli akademickich jest odpowiednie, choć przeważnie przekracza 100% pensum.

Polityka kadrowa umożliwia dobór kadr zgodnie z potrzebami kierunku oraz zapewnia ich okresowe oceny, w tym oceny przez studentów. Zapewnia też dobre warunki wsparcia badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich i rozwoju umiejętności dydaktycznych. W ostatnich 6 latach na Wydziale Zarządzania 1 osoba zdobyła tytuł naukowy profesora, 17 osób stopień doktora habilitowanego, a 22 doktora. Powyższe stopnie i tytuły naukowe związane są z dyscyplinami w ramach których na Wydziale prowadzi się badania naukowe: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse oraz nauki o bezpieczeństwie. Wydział zmaga się jednak z typowymi problemami dla całego sektora szkolnictwa wyższego, tzn. z niskimi wynagrodzeniami w sektorze szkolnictwa wyższego oraz podejściem, w którym dydaktyka nie jest priorytetem w rozwoju akademickim danego pracownika. Pomimo tych trudności udaje się zapewnić dobrą obsadę zajęć i pozyskać również praktyków do prowadzenia w szczególności ćwiczeń.

Podczas spotkania ZO PKA z kadrami akademickimi potwierdzono, iż ma ona możliwość rozwoju, doskonali swoje kompetencje dydaktyczne i merytoryczne. Uczelnia umożliwia również wyjazdy pracowników na zagraniczne wizyty studyjne. Kadra wskazała, że nie są prowadzone działania systemowe mające na celu doskonalenie jej dorobku dydaktycznego (np. wymiana dobrych praktyk), dyskusje nad obowiązującymi regulacjami np. rolą ECTSów, czy „efektów uczenia się” w procesie kształcenia. Politechnika Rzeszowska i Wydział Zarządzania nie biorą również udziału w programie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Mistrzowie Dydaktyki”. Rekomenduje się więc organizowanie cyklicznych szkoleń i seminariów dla kadry dydaktycznej mających na celu wymianę dobrych praktyk dydaktycznych, dyskusję nad intencjami Procesu Bolońskiego, podnoszenie wiedzy z rozwiązań prawnych obowiązujących w kształceniu wyższym w Polsce i w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego, doskonalenie kadry poprzez uczestnictwo Wydziału i Politechniki Rzeszowskiej w programach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego np. „Mistrzowie Dydaktyki”.

Kadra Wydziału podlega parametrycznej ocenie pracowników prowadzonej przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, która odbywa się według Regulaminu parametrycznej oceny nauczycieli akademickich i obejmuje osiągnięcia naukowe, zawodowe, dydaktyczne i organizacyjne oraz uwzględnia oceny studenckie. Wyniki oceny pracownika dokonywanej przez studentów, komisje oraz przełożonych mają wpływ na nagrody oraz dalsze zatrudnianie.

Studenci prowadzą ocenę pracy nauczycieli akademickich poprzez cosemestralną ankietyzację przy pomocy systemu informatycznego USOS, przyjęty sposób oceniają pozytywnie. Student ma możliwość wystawienia oceny nauczycielowi na podstawie skali akademickiej (2-5) oraz dopisania uwag w polu swobodnej wypowiedzi. Studia II stopnia są jednak prowadzone od niedawna i nie dotyczyły ich dotąd takie oceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju, choć brakuje rozwiązań systemowych na poziomie Wydziału i Uczelni mających na celu doskonalenia dydaktyki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza jest nowoczesna oparta na własnej infrastrukturze Politechniki Rzeszowskiej. Kierunek finanse i rachunkowość jest realizowany na głównym kampusie Uczelni. Studenci odbywają zajęcia w budynkach S, L, J, P, F oraz V, które posiadają odpowiednią liczbę sal dostosowaną do liczebności studentów wyposażonych w odpowiedni sprzęt wizualny i informatyczny.

Studenci odbywają zajęcia wymagające korzystania z programów komputerów w laboratoriach informatycznych, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt komputerowy oraz odpowiednie oprogramowanie. Na kierunku *finanse i rachunkowość, II stopień* podczas zajęć są lub będą wykorzystywane programy MS Excell, Comarch ERP, Sage Symfonia. Systemy Comarch ERP, Sage Symfonia należą do najpopularniejszych programów w Polsce wykorzystywanych do ewidencji i rozliczania procesów finansowo-księgowych w przedsiębiorstwach.

Na Uczelni jest zapewniony dostęp do Internetu poprzez sieć *eduroam*. Do dyspozycji kierunku jest również sala wideokonferencyjna (bud. Ł, nr 113).

Biblioteka mieści się również na terenie kampusu głównego Uczelni. Jest to nowoczesny budynek posiadający różne strefy do pracy dla studentów i wykładowców: jest strefa pracy indywidualnej, strefa pracy zespołowej, strefa głośna. Biblioteka posiada również strefę jadalną. Zbiory biblioteki są otwarte – dostępne na półkach, gdzie na każdej książce jest informacja, czy można z niej korzystać tylko na miejscu, czy jest możliwość jej wypożyczenia. Na półkach znajdują się również QR kody, które prowadzą studentów do książek w elektronicznej bazie PWN IBUK. Studenci mają dostęp do następujących baz elektronicznych: EBSCO, Elsevier, Springer, Nature i Science, Wiley, SCOPUS, Web of Science).

Organizacja przestrzeni bibliotecznej umożliwiająca różne formy pracy studentów i łatwy dostęp do zbiorów, w tym do podręczników w wersji elektronicznej Biblioteka w czasie roku akademickiego otwarta jest w godzinach: poniedziałek–piątek: 8:30–19:00 oraz sobota: 9:00–14:00.

Katalog zawiera aktualne pozycje z zakresu *finansów i rachunkowości, II stopień* w tym literaturę podstawową znajdującą się w sylabusach. Biblioteka podejmuje decyzje zakupowe na podstawie informacji uzyskanej od pracowników –każda prośba zakupowa zgłoszona przez pracownika jest uwzględniona. Katalog zawiera zarówno książki (w tym w formie elektronicznej), jak i aktualne czasopisma – głównie polskojęzyczne.

Infrastruktura będąca do dyspozycji kierunku zarządzanie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością: sale wykładowe, ciągi komunikacyjne, biblioteka. Studenci Politechniki Rzeszowskiej mają darmowy dostęp do oprogramowania ułatwiającego korzystanie z komputera dla osób z niepełnosprawnością wzroku o nazwie Blink Mouse.

Infrastruktura podlega systematycznym przeglądom, które są podstawą do wskazywania kierunków jej doskonalenia. Obecnie skutek takiego przeglądu prowadzone są działania rozwojowe Wydziału Zarządzania mające na celu pozyskanie systemu SAP do celów edukacyjnych. System ten będzie wykorzystywany w kształceniu na wszystkich kierunkach realizowanych przez Wydział Zarządzania, w tym i na *finansach i rachunkowości, II stopień*. Studenci, jako sposób oceny infrastruktury wskazali

możliwość zgłaszania uwag i potrzeb do władz Wydziału. W Uczelni nie jest prowadzona wśród studentów ocena poziomu infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Praktyk zawodowych na tym stopniu studiów dotąd nie było, nie można więc dokonać oceny ich infrastruktury.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Studenci mają możliwość zgłaszania uwag do władz Wydziału Zarządzania w powyższych kwestiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Władzom Wydziału Zarządzania zależy na systematycznej, stałej i zróżnicowanej formie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Główną motywacją do jej rozwoju jest upracticznienie procesu kształcenia oraz prośby studentów. Aby usystematyzować współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym władze Wydziału Zarządzania powołały Prodziekana ds. rozwoju i kontaktów z gospodarką.

Władze wizytowanego kierunku przedstawiły listę 118 instytucji, z którymi zostały podpisane ogólne umowy o współpracy. Znajdują się na niej m.in.: banki, biura rachunkowe, Izby Administracji Skarbowej, przedsiębiorstwa produkcyjne, handlowe i usługowe, powiatowe urzędy pracy, urzędy skarbowe, starostwa powiatowe oraz szkoły średnie. Dodatkowo w trakcie spotkania ZO PKA z władzami wizytowanego kierunku zauważono, że część instytucji i firm nie ma takich umów, ponieważ w ich opinii nie były one konieczne. Głównymi formami współpracy z przedsiębiorcami są:

prowadzenie zajęć praktycznych i warsztatów, organizacja praktyk zawodowych, staży, wizyt studyjnych i konkursów, opiniowanie programów kształcenia oraz prowadzenie wspólnych badań. Takie zróżnicowanie pozwala w pełni zaangażować interesariuszy zewnętrznych w proces kształcenia, dzięki czemu studenci zyskują możliwość zapoznania się w praktyce z przyszłym zawodem oraz nabierają doświadczenia.

Rada Biznesu została powołana uchwałą Rady Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej nr 37A/2012 z dnia 14.11.2012 r. W jej składzie znajdują się przedstawiciele m.in. takich instytucji jak: Bank PEKAO S.A. I Oddział Rzeszów, Narodowy Bank Polski, Międzynarodowe Targi Rzeszowskie, Telewizja Polska S.A., Lead HR Director Central Europe Deloitte Advisory Sp. z o.o., Zakłady Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Stowarzyszenie Dębicki Klub Biznesu, TEREZ Performance Polymers Sp. z o.o., PKO Bank Polski oraz COMMIT Polska Sp. z o.o. Praca Rady Biznesu oparta jest na corocznych spotkaniach sprawozdawczo-opiniujących, delegowaniu przedstawiciela pracodawców do Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz spotkaniach nieformalnych. Z przedstawionych dokumentów oraz rozmów wynika, że współpraca jest systematyczna. Głównym zadaniem Rady Biznesu jest opiniowanie programu studiów oraz efektów uczenia się, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem podczas spotkań ze studentami oraz współpraca przy prowadzeniu badań naukowych z pracownikami kierunku. W trakcie wizytacji Zespołu oceniającego PKA zostały przedstawione dokumenty dotyczące propozycji zmian na kierunku finanse i rachunkowość. Dotyczą one przede wszystkim zastąpienia części wykładów bardziej praktyczną formą prowadzenia zajęć oraz wprowadzeniem wizyt studyjnych w miejscach pracy. Warto podkreślić, że większość przedstawicieli pracodawców zaangażowana jest w ewaluację programów oraz efektów uczenia się w sposób nieformalny. W opinii pracodawców wynika to z faktu systematycznej współpracy przy realizacji praktyk zawodowych, co pozwala na ciągłą wymianę uwag. Przykładem skuteczności zgłaszanych uwag jest fakt wprowadzenia od roku akademickiego 2019/20 profilu praktycznego na II stopniu wizytowanego kierunku. Dodatkowo ponad połowa zajęć dydaktycznych prowadzona jest przez praktyków, którzy są jednocześnie nauczycielami akademickimi, co pozwala opracować i realizować efekty uczenia się, które są spójne z oczekiwaniami rynku pracy.

Jedną w podstawowych form współpracy jest realizacja praktyk zawodowych, które z uwagi na profil praktyczny są rozbudowane do 480 godzin. Wydział posiada umowy o współpracy, które dokładnie określają zakres obowiązków każdej ze stron. Dzięki takiemu podejściu student dokładnie wie, czego się od niego oczekuje, natomiast pracodawca jest świadomy, w jaki sposób wspierać proces osiągania efektów uczenia się. W przypadku praktyk zawodowych za opiekę nad studentem odpowiada zarówno kierunkowy kierownik praktyk studenckich, jak i opiekun ze strony instytucji lub firmy. Dodatkowo warto podkreślić, że praktyki zawodowe realizowane są w instytucjach, które są potencjalnym miejscem pracy absolwentów ocenianego kierunku. W trakcie rozmowy Zespołu oceniającego PKA z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów ustalono, że praktyki są pozytywnie oceniane przez obie strony, a ich cel jest realizowany.

Ciekawą formą współpracy z Narodowym Bankiem Polskim, bankiem PKO S.A., Międzynarodowymi Targami Rzeszowskimi i Kalsterem Expo jest organizacja konkursów dla studentów m.in. kierunku finanse i rachunkowość. W trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA interesariusze zewnętrzni podkreślili, że jest to bardzo dobra forma popularyzacji wiedzy, a symboliczne nagrody dają dodatkowo motywację do nauki. Przykładem takiej aktywności jest VII Konkurs Wiedzy Finansowo-Bankowej, który adresowany był do wszystkich studentów. Podstawowym jego celem było umożliwienie jego uczestnikom poszerzenia posiadanej wiedzy oraz lepszego zrozumienia zjawisk występujących na rynkach finansowych.

Dodatkowo na kierunku finanse i rachunkowość z powodzeniem udaje się współpraca z otoczenia społeczno-gospodarczego przy realizacji konferencji, szkoleń certyfikowanych lub wykładów otwartych. Zarówno członkowie Rady Biznesu jak i Władze Wydziału Zarządzanie podkreślili dużą liczbę realizowanych wydarzeń.

Na Politechnice Rzeszowskiej funkcjonuje Dział Promocji, Karier i Rozwoju, w którego skład wchodzi Biuro Karier. Jego głównym zadaniem jest wsparcie studentów poprzez prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego, organizację warsztatów i szkoleń, dostarczanie informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji oraz zbieranie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych. Dodatkowo Biuro Karier prowadzi monitoring losów zawodowych absolwentów, choć oczywiście absolwentów studiów drugiego stopnia ocenianego kierunku nie mogło to jeszcze dotyczyć. Także nie było dotąd okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem dotyczących tego stopnia studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że wizytowany kierunek w pełni wykorzystuje możliwość współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Oparta jest ona na funkcjonowaniu Rady Biznesu, organizowaniu szkoleń, kursów, praktyk zawodowych i konkursów przedmiotowych oraz realizacji projektów unijnych. Dzięki ścisłej, lecz ze względu na początkowe stadium funkcjonowania studiów II stopnia, jeszcze niepełnej współpracy istnieje możliwość ewaluacji programów i efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Wydział Zarządzania prowadzi aktywną działalność w obszarze umiędzynarodowienia, na co wskazują statystyki. Udział studentów Wydziału Zarządzania w relacji do liczby studentów Politechniki Rzeszowskiej wyjeżdżających na studia zagraniczne w ramach Programu Erasmus+ oraz Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego w roku akademickim 2018/2019 wyniósł 61%. W ramach Erasmusu studenci realizują również praktyki. W latach 2015-2019 praktyki odbyło z całej Politechniki Rzeszowskiej w sumie 21 studentów. Ze względu na uruchomienie kierunku *finanse i rachunkowość* II

stopnia o profilu praktycznym od 1 października 2019 roku, na ten moment (listopad 2019) w wyjazdach w ramach Erasmusu nie uczestniczyli studenci studiów II stopnia ocenianego kierunku. Wydział Zarządzania dysponuje ofertą zajęć w języku angielskim obejmującą także przedmioty z zakresu finansów i rachunkowości II stopnia, lecz nie oferuje ścieżki lub kierunku studiów w języku angielskim. Dzięki prowadzeniu przedmiotów w języku angielskim mają miejsce przyjazdy studentów zagranicznych z tym, że studenci przyjeżdżający nie realizują zajęć razem ze studentami polskimi. Tak więc nie ma miejsca tzw. „umiędzynarodowienie w domu” (*Internationalization at Home*). Z tym, że w przypadku kierunku *finanse i rachunkowość, II stopień* ze względu na fakt, że kierunek funkcjonuje od 1 października 2019 roku, nie mają na ten moment (listopad 2019) miejsca przyjazdy studentów zagranicznych. Rekomenduje się umożliwić studentom polski uczestnictwo w przedmiotach wykładanych w językach obcych, w których biorą udział zagraniczni studenci, i skłaniać ich do korzystania z tej możliwości.

Wykładowcy nie są motywowani systemowo do prowadzenia zajęć w języku obcym np. poprzez zwiększony przelicznik godzin do pensum. Rekomenduje się stworzenie systemu takiego motywowania.

W wyjazdach w ramach programu Erasmus+ uczestniczą pracownicy Wydziału Zarządzania. W ostatnich trzech latach akademickich było w sumie 40 wyjazdów (2016/2017 – wyjechało 12 pracowników, 2017/2018 – 16 pracowników, 2018/2019 – 12 pracowników). Miały również miejsce 3 wyjazdy pozaeuropejskie oraz 3 przyjazdy pracowników zagranicznych.

1. Dział Współpracy Międzynarodowej prowadzi podstawową analizę danych związanych z umiędzynarodowieniem na poziomie całej Uczelni. Brak jednak dowodów wykorzystywania takich analiz. DWM współpracuje z koordynatorem programu Erasmus+, który jest pracownikiem akademickim Wydziału Zarządzania. DWM prowadzi aktywną politykę zachęcającą do mobilności studentów i pracowników. Rekomenduje się włączenie analizy danych w obszarze umiędzynarodowienia kształcenia realizowanej przez DWM do poziomu strategicznego zarządzania Uczelnią poprzez np.:

- a) systematyczne uczestnictwo reprezentanta DWM w posiedzeniach Senatu,
- b) projektowanie celów strategicznych w obszarze umiędzynarodowienia w dialogu z DWM,
- c) umożliwienie DWM prowadzenia aktywnych działań w zakresie zapewniania realizacji celów strategicznych w obszarze umiędzynarodowienia kształcenia (np.: monitorowania, określania wskaźników), w tym też na poziomie poszczególnych kierunków.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje

systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry, z tym że nie zachodzi zjawisko *Internationalization at Home* – polscy studenci mogą nie uczestniczyć w zajęciach razem z zagranicznymi studentami przyjeżdżającymi. Nie ma też dla nich oferty zajęć w językach obcych dla studentów polskich ani motywacji dla nauczycieli akademickich, by takie zajęcia prowadzić.

Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom ilościowym, ale jest przedmiotem badań jakościowych realizowanych przez DWM.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci ocenianego kierunku studiów są zadowoleni z opieki dydaktycznej i naukowej oferowanej im przez jednostkę. Nauczyciele akademicki są dostępni podczas wyznaczonych godzin konsultacji oraz w przerwach między zajęciami. Dodatkowo każdy ze studentów ma możliwość skontaktowania się z nauczycielem za pośrednictwem poczty elektronicznej. Oferowane wsparcie jest kompleksowe i zgodne z celami kształcenia. Nauczyciele akademicki wspierają studentów w osiąganiu efektów uczenia się. System wsparcia jest dostosowany do potrzeb różnorodnych grup studentów, w tym niepełnosprawnych.

Prowadzący zajęcia udostępniają materiały pomocnicze związane z realizowanym przedmiotem, takie jak prezentacje, dodatkowe ćwiczenia i skrypty. W opinii studentów materiały, które otrzymują są wartościowe i wspomagają ich w realizacji procesu uczenia się. Materiały są udostępniane za pośrednictwem poczty elektronicznej lub strony internetowej uczelni. Pojawiają się jednak pojedyncze przypadki nauczycieli akademickich, którzy nie przekazują studentom materiałów dydaktycznych, co jednak ZO PKA uznaje za uzasadnione jako sposób na skłonienie studentów do korzystania z literatury. Program studiów nie przewiduje prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualizację procesu kształcenia poprzez indywidualną organizację studiów lub indywidualny program i plan studiów. Student, który chciałby skorzystać z tej możliwości, składa pisemny wniosek do dziekana.

W opinii studentów proces dyplomowania jest zrozumiały i przejrzysty. Program studiów przewiduje jeden semestr seminarium dyplomowego. O realizacji procesu dyplomowania i opiniach studentów brak informacji, bo studia II stopnia dopiero się zaczynają.

Studenci uważają, że program studiów dostępny na stronie internetowej jednostki jak i karty przedmiotów udostępniane studentom na pierwszych zajęciach w semestrze są odpowiednim źródłem informacji o procesie kształcenia. Sylabusy są kompletne i wspomagają ich w procesie uczenia się. Karty

przedmiotów zawierają informacje na temat zaliczenia przedmiotu, efektów uczenia się, literatury podstawowej i uzupełniającej oraz wymiaru godzin.

Studenci wizytowanego kierunku mogą brać udział w pracach trzech kół naukowych poszerzających proces dydaktyczny w ramach realizowanych programów kształcenia. Koła naukowe mają zakres tematyki działania związany ze specjalnościami. Studenckie Koło Naukowe Młodych Ekonomistów w ramach swojej działalności organizację „Międzynarodowego seminarium studenckiego na temat zarządzania i kwestii finansowych”. W ostatnim roku akademickim członkowie koła brali udział w konferencji międzynarodowej w Czechach. Studenckie Koło Naukowe Rachunkowości "Assets" organizuje Ogólnopolską Konferencję Naukową "Lwy Rachunkowości", podczas której odbywa się Ogólnopolski Konkurs Wiedzy z Zakresu Rachunkowości. Studenckie Koło Naukowe Ubezpieczeń prowadzi działalność dotyczącą analizy szerokiego rynku ubezpieczeniowego oraz trendów jakie nim kierują. Jest organizatorem Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji „Wyzwania współczesnych ubezpieczeń” w ramach, której zostały zaprezentowane 24 wystąpienia i 9 posterów. Osoby obecne podczas spotkania z ZO PKA wyraziły pozytywną opinię nt. wsparcia kół naukowych. Wydział prowadzi działania umożliwiające funkcjonowanie, rozwój oraz opiekę nad kołami naukowymi. Członkowie kół naukowych mają dostęp do infrastruktury uczelni.

Uczelnia oferuje studentom wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy, poprzez organizowanie spotkań z pracodawcami za pomocą funkcjonującej Rady Biznesu. Dodatkowo nauczyciele akademicki posiadający kontakty w biznesie wspierają studentów w znalezieniu pracy oraz przybliżeniu realiów rynku pracy. Uczelnia organizuje Akademickie Targi Pracy na których obecni są pracodawcy związani branżowo z ocenianym kierunkiem studiów.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które nie cieszy się jednak dużym zainteresowaniem studentów. Pracownicy Biura Karier dbają o promocję swojej działalności m. in. przez informowanie na wykładach o możliwościach korzystania z oferty. Studenci dostrzegają też bardzo dobrze prowadzony profil na portalu społecznościowym Facebook. Biuro Karier organizuje szkolenia z umiejętności miękkich oraz wyjazdy do różnego rodzaju zakładów pracy. Biuro Karier realizuje współpracę z firmami w celu kontaktowania studentów w kontekście praktyk i staży.

W jednostce funkcjonuje Wydziałowa Rada Samorządu, która aktywnie włącza się w życie Uczelni poprzez czynny udział w posiedzeniach organów oraz animowanie życia studenckiego. Samorząd Studencki aktywnie angażuje się także we wsparcie procesu kształcenia, głównie przez kontakt bezpośredni ze studentami. Przewodniczący Wydziałowego Samorządu Studenckiego bierze aktywny udział w pracach Komisji ds. Jakości Kształcenia. Samorząd Studencki posiada roczny budżet, może również liczyć na regularne wsparcie władz Wydziału i Uczelni. Wydziałowy oraz centralny Samorząd Studencki posiada swoje biura. Członkowie Samorządu Studenckiego poinformowali o wsparciu ze strony dziekana wydziału oraz rektora Uczelni. Rekomenduje się jednak, by usprawnić proces opiniowania programów studiów, aby przedstawiciele Samorządu Studenckiego mieli więcej czasu na zebranie opinii od studentów nt. proponowanych zmian.

Nie są prowadzone formalnie działania mające na celu przeciwdziałaniu formom dyskryminacji i przemocy. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wyrazili opinię, że nie spotkali się z dyskryminacją i przemocą w ramach realizowanych studiów. Rekomenduje się jednak, by Uczelnia wprowadziła działania informacyjne i edukacyjne na rzecz bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, a także opracowała odpowiednie zasady postępowania w przypadku zagrożeń.

W Uczelni funkcjonuje wsparcie psychologiczne oferowane przez Biuro ds. Studentów z Niepełnosprawnością. Psycholog ma osobny pokój w jednym z budynków uczelni. Zainteresowanie oferowanym wsparciem jest duże. Rekomenduje się zwiększenie liczby godzin dostępności psychologa. W Uczelni funkcjonuje system wsparcia studentów z niepełnosprawnościami. Infrastruktura dostosowana jest do osób z niepełnosprawnością ruchową. Nauczyciele akademicy są wyrozumiali i otwarci na potrzeby studentów z niepełnosprawnościami. Organizują dodatkowe zajęcia oraz pomagają w przygotowaniu się do form weryfikacji efektów uczenia się. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie wypowiedzieli się na temat wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia posiada bazę sprzętu elektronicznego dla osób z niepełnosprawnością. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość wnioskowania o indywidualizację organizacji studiów.

Na wizytowanym kierunku studiów funkcjonują mechanizmy motywacyjne dla studentów. Mogą oni ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów, które finansowe jest z funduszu pomocy materialnej. Zasady przyznawania stypendium rektora są określone przez odpowiednie przepisy na poziomie uczelnianym. Przy przyznawaniu stypendium rektora dla najlepszych studentów uwzględniane są średnia ocen, osiągnięcia w obszarze naukowym, artystycznym i wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wyrazili pozytywne opinie na temat form motywacji studentów, które w ich ocenie są odpowiednie i wspierają ich w realizacji procesu kształcenia. Stypendia są wypłacane terminowo, a proces składania wniosków w opinii studentów jest przejrzysty i sprawiedliwy. Uczelnia nie przewiduje dodatkowych form motywowania studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się.

W jednostce studenci mają możliwość zgłaszania swoich wniosków i skarg bezpośrednio u władz wydziału oraz za pośrednictwem samorządu studenckiego. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA ocenili istniejące mechanizmy składania wniosków i skarg jako odpowiednie. Podkreślili skuteczne wprowadzanie zmian na podstawie zgłaszanych próśb.

Za obsługę administracyjną wizytowanego kierunku odpowiada dziekanat wydziału. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie ocenili pracę osób odpowiadających za wsparcie administracyjne. Pracownicy są pomocni i sumiennie starają się rozwiązywać sprawy studentów. Cechuje ich wysoka kultura osobista. W ramach prowadzonej ankietyzacji prowadzone jest badanie wśród ogółu studentów, dotyczące poziomu zadowolenia z jakości obsługi administracyjnej.

Studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag dotyczących systemu motywowania bezpośrednio do władz wydziału lub za pośrednictwem samorządu studenckiego. Jest to w ich ocenie wystarczająca forma zgłaszania swoich uwag. Na wizytowanym kierunku nie jest prowadzone badanie dotyczące oceny wsparcia studentów. Rekomenduje się prowadzenie badania systemu wsparcia i motywowania studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia

działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

W ramach wizytowanego kierunku informacje o programie studiów prezentowane są na stronie uos.prz.edu.pl. Dostępny tam jest program studiów oraz ogólne informacje dotyczące kart przedmiotów. W ogólnodostępnej wersji strony brak jest szczegółowych kart przedmiotów zawierających np. literaturę. Istnieje responsywna wersja strony internetowej Wydziału Zarządzania. Studenci mają przekazywane szczegółowe karty przedmiotów na zajęciach oraz są one dostępne po zalogowaniu do systemu USOS.

Informacje dotyczące procesu rekrutacji są kompleksowe, opisane przejrzysto i dostępne publicznie. Opisane są cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, kryteria kwalifikacji, harmonogram rekrutacji. Na stronie internetowej Uczelni zawarte są również informacje nt. specjalności oferowanych na kierunku oraz kwalifikacje i tytuły zawodowe jakie uzyskuje absolwent. W ramach informacji zawartych w ogólnodostępnym regulaminie studiów można uzyskać wiedzę nt. uznawania efektów uczenia się.

Strona internetowa dostosowana jest do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Informacje są dostępne bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem oraz oprogramowaniem.

W ocenie ZO PKA w sposób właściwy przekazywane są również bieżące informacje dotyczące procesu studiowania m. in. godziny rektorskie, odwołane zajęcia czy zmiana sal dydaktycznych.

Brak formalnego prowadzenia badania dotyczącego oceny publicznego dostępu do informacji. Rekomenduje się rozpoczęcie prowadzenia takiego badania z uwzględnieniem wszystkich grup odbiorców tj. kandydatów na studia, studentów, pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach nie podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Politechnice Rzeszowskiej funkcjonuje od lat system zapewnienia jakości kształcenia, który reguluje między innymi procedury projektowania i zatwierdzania programu studiów i jego zmian, określa i zapewnia formalne przyjęcie warunków i kryteriów kwalifikacji kandydatów na studia oraz wskazuje podmioty odpowiedzialne za poszczególne działania w tym zakresie. Podmiotami wiodącymi są Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W tych komisjach są przedstawiciele studentów, a w Komisji Wydziałowej także przedstawiciel doktorantów. Komisje dokonują systematycznych ocen programów i metod weryfikacji efektów uczenia się, wyników uczenia się i osiągniętych efektów oraz opracowują odpowiednie raporty, lecz w praktyce dotychczas dotyczyło to studiów I stopnia ocenianego kierunku, bo studia II stopnia są prowadzone od niedawna. Wykorzystują przy tym wiarygodne dane i informacje z dokumentacji studiów, ankiet studenckich, hospitacji zajęć, przeglądów prac dyplomowych i okresowych, badania losów absolwentów, rozmów z nauczycielami akademickimi itp. Wskutek tych ocen rozszerzono funkcje karty modułu (sylabusu), uruchomiono hospitacje zajęć prowadzonych przez kierowników katedr, a obie te zmiany dotyczą także studiów II stopnia. Z raportu za rok 2017/2018 wynika, że student ani doktorant w tej ocenie nie brali udziału. Nie uczestniczyli w nich także przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, ale to nie wyklucza nieudokumentowanego przepływu opinii Rady Biznesu. Rekomenduje się zapewnienie udziału przedstawicieli studentów i interesariuszy zewnętrznych w pracach nad takimi raportami. Sam raport zawiera wiele informacji faktograficznych, lecz oceny w nim zawarte są mało krytyczne, propozycje doskonalenia z roku na rok podobne i podobne pomiędzy kierunkami studiów. Mimo to zespół oceniający nie dostrzegł istotnych zaniedbań merytorycznych dotyczących jakości kształcenia. Jedynie sposób archiwizowania prac przejściowych utrudnia ich identyfikację, ale dotąd dotyczyło to tylko studiów I stopnia.

Jakość kształcenia na studiach drugiego stopnia kierunku *finanse i rachunkowość* nie była dotychczas oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną ani inne instytucje zewnętrzne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz wskazane podmioty, które mają je stosować. Zgodnie z nimi przeprowadzono działania związane z utworzeniem studiów drugiego stopnia. Miało to miejsce tak niedawno, że nie prowadzono dotąd działań oceniających funkcjonowanie systemu i służących wprowadzaniu zmian. Mają jednak być prowadzone systematyczne oceny programu studiów wynikające z analizy wiarygodnych danych i informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

- 1) Przedstawienie strategii Politechniki Rzeszowskiej
- 2) Przedstawienie strategii Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

- 1) Uchwałą na 71/2015 z dnia 24 września 2015 r. Senat Politechniki Rzeszowskiej przyjął Strategię Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej do roku 2020. Jednolity tekst Strategii Politechniki Rzeszowskiej został przekazany Polskiej Komisji Akredytacyjnej.
- 2) Strategia rozwoju Wydziału Zarządzania na lata 2015-2024 została uchwalona Uchwałą Rady Wydziału Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej w dniu 13 maja 2015 (Uchwała nr 14/2015) i przekazana Polskiej Komisji Akredytacyjnej.